

Mòdul hidromètric

Balsareny

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	A la Séquia de Manresa, prop del Pont del Riu. Sector central del terme municipal
Emplaçament	Ctra. de Sant Feliu Sasserra (BP-4313), km. 42,1, quan arriba al nucli de Balsareny per la banda est. Al pont del Riu, seguir la Séquia 70 m aigües avall.
Alçada:	297
Coordenades:	
Latitud:	41.85943
Longitud:	1.87897
UTM Est (X):	406954
UTM Nord (Y):	4634777

Classificació

Número de fitxa	08018 - 178
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XIX
Any	1865
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Manresa; Junta de la Séquia
Fitxes associades:	
Séquia de Manresa	
Pontarró del Mòdul	
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana

Descripció

El mòdul hidromètric era un mecanisme que es va instal·lar el 1865 en aquest tram inicial de la Séquia per tal de limitar el cabal d'aigua que passa pel canal a 1.000 litres per segon. Es troba 100 metres aigües avall de l'aqüeducte de Santa Maria i passat el pont de la carretera d'Avinyó. En aquest sector la Séquia discorre encara en paral·lel al riu Llobregat. La caseta on hi havia el mòdul és a la riba esquerra de la Séquia, envoltat per una interessant zona d'horta.

Actualment el cabal de la concessió és de 1.250 litres per segon. Es conserva la caseta on hi havia el mecanisme, que és una obra molt senzilla de pedra, amb una entrada per la part posterior i un sobreexidor lateral que dona al canal, en forma d'arc i cobert amb una reixa que té la data 1865. Actualment l'interior ja no acull l'antic mòdul, que s'exposa al Museu de la Tècnica de Manresa, però encara s'utilitza per mesurar el cabal mitjançant sensors electrònics.

Història

Les primeres notícies sobre la regulació d'aigua de la Séquia són del 1857, quan l'alcalde de Manresa va adreçar una consulta al governador civil en resposta a una sol·licitud adreçada a la reina Isabel II. El 1859 es publicà una real ordre on es fixava la dotació de la Séquia en 1.000 litres per segon, però no s'exigia efectuar cap obra per limitar el cabal. El 1861 els concessionaris d'un canal a la dreta del Llobregat van reclamar que es controlés el cabal, i l'any següent el governador civil ordenava que s'instal·lés un mòdul per donar compliment a un real decret de 1860 on s'ordenaven autoritzacions i concessions d'aigua.

A partir d'aquest moment la Junta de la Séquia va buscar un enginyer per projectar el mecanisme. Fou Jaime de Castro, sota la inspecció de l'enginyer del districte Marián Parellada, que el 1863 va redactar la memòria amb un plànol del mòdul hidromètric. Les obres es van iniciar el 1864 i van acabar el 1865. Aquest mateix any es va construir la caseta que acull el mòdul, tal com indica la data de la reixa del sobreexidor. No es té constància del fabricant del mecanisme del mòdul, que es va finançar amb la venda del molí del Salt, que estava situat al torrent de sant Ignasi, a Manresa, i era propietat de la Junta de la Séquia.

El 1959 es va realitzar un nou projecte de mòdul hidromètric d'acord amb una ordre ministerial, però no es té constància que s'executés. A la dècada de 1960 el mecanisme del mòdul es trobava fora de servei, i el 1992 va ser retirat i dipositat al Museu de la Tècnica de Manresa, on va ser restaurat i avui és exposat (Grau; Alonso, 2017).

Bibliografia

GRAU TORRENT, Sergi; ALONSO MALLO, Pilar (2017). "Mòdul hidromètric de la Sèquia de Manresa". *Recursos i territori: perspectiva històrica i nous equilibris. Actes del X Congrés de la CCEPC, Manresa, 21, 22 i 23 d'octubre de 2016*. Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana; Institut Ramon Muntaner; Centre d'Estudis del Bages, Cossetània Edicions, p. 317-342.

